

Ny forvaltningslov

Noen kommentarer og spørsmål fra Arkivverket

8. Arkivmøte april 2019

§ 10 – saksbehandlingen skal være skriftlig

- Positivt at prinsippet lovfestes
- Positivt at hensynet til bevaring for ettertiden tas inn
  - Begrunnelse for skriftlighet utover «her og nå»-behov i saksbehandlingen
- Bestemmelsens rekkevidde må ses i sammenheng med arkivlovens regler
- Burde § 10 begrunnes bedre / utdypes i lovforarbeidene?
  - Glidende overgang fra «administrativ bruk» til rent historisk arkiv. Forvaltningsloven og arkivloven dekker perioder og formål som overlapper, f eks:
    - Sikre presedens og lik behandling av like saker
    - Kontroll og gransking av forvaltningens handlinger og avgjørelser i ettertid
    - Innsyn (langt utover at saken er avsluttet)
    - Krav fra parter og andre i ettertid. (Eks erstatning for tapt skolegang, erstatning for manglende eller feilaktige vedtak fra barnevernet)
  - Uten tydelige begrunnelser for skriftlighetskravet står man svakt overfor krav / pålegg om sletting etter at saksbehandlingen er avsluttet.
- Er det prinsipielle sider ved adgangen til å ha skriftlig dokumentasjon og adgang til å ha arkiv som gir personvernmessige utfordringer?
  - Datatilsynet har tatt opp enkelte prinsipielle sider knyttet til arkiv i sine avgjørelser og uttalelser.
  - Kan forvaltningens skriftlighet og arkivering anses som et inngrep overfor borgeren slik at det ihht legalistetsprinsippet kreves tydeligere lovhjemmel?
    - Dvs i tillegg til at handlingens / avgjørelsens innhold må ha lovhjemmel.
  - Kan forvaltningens skriftlighet og arkivering anses som brudd på privatlivets fred etter grunnloven og EMK?
    - Selv om man har grunnlag for den aktiviteten eller avgjørelsen som dokumenteres?

Taushetspliktregler i andre lover

- § 31 nr 2 - «En opplysning som er undergitt taushetsplikt etter andre lover, skal behandles i samsvar med de reglene som er fastsatt der.»
  - Altså: Er dette en regel som regulerer taushetsplikt for ansatte eller taushetsplikt for opplysninger
- To tolkningsmuligheter?
  - At særloven må ha eksplisitte regler om hvorvidt den gjelder for ansatte i andre forvaltningsorganer, *eller*
  - At man må se på hvor opplysningen kommer fra og behandle den etter de taushetspliktreglene som gjelder for ansatte i det organet.
- § 31 nr 2 – Det vil fortsatt være like vanskelig å skjønne når særlovenes regler om taushetsplikt gjelder.
  - § 31 nr 2 forutsetter – eller skaper risiko for - at man ser «opplysning» som en isolert størrelse, løst fra særlovens formål og virkeområde og behandler den ut fra hvor den kommer fra.
  - «De regler som er fastsatt der» – særlover gjelder innenfor «sitt» formål og virkeområde; hvor tydelig må da særloven presisere at særlovens taushetspliktregler gjelder ut over sitt eget formål, virkeområde og / eller personkrets?
- Behov for presisering hvis første alternativ er riktig?
  - ... «i henhold til de reglene som er fastsatt der om taushetsplikt for ansatte i andre forvaltningsorgan»?
  - Utfordring med behandlingsgrunnlag i flere lover; at bhgr følger med opplysningen?

Personlig taushetsplikt

- § 32 nr 1 – Taushetsplikten gjelder for «enhver som ....for et forvaltningsorgan».
  - Taushetsplikten er personlig og tradisjonelt knyttet til at man jobber i et bestemt organ.
  - I dag bruker forvaltningen registre i økende(?) grad, og forskjellige forvaltningsorganer /ansatte kan ha oppgaver knyttet til registre.
  - Hvilken lov «bør» taushetsplikten i, og hvilke konsekvenser får det for den kompetansen andre har?
- Forvaltningsloven og registerlovgivningen forutsetter at registereier = registerbruker?
- «Den» som jobber for et forvaltningsorgan omfattes ikke nødvendigvis av den enkelte registerloven.
- Det kan være vanskelig å avgjøre om det er fastsatt i registerloven at den gjelder for ansatte i andre forvaltningsorgan
  - Eks gjelder politiregisterloven for «politiets og påtalemyndighetens behandling av opplysninger» (pregl § 3), men andre organ gis adgang til å bruke enkelte register, eks UDI?
  - Folkeregisteret eies av Skatt, men brukes av mange
  - Helseregisterloven har uttrykkelig sagt at den gjelder for Helsearkivets behandling
- Bør det være en generell regel eller prinsipp i forvaltningsloven om krav til regulering av taushetsplikt i registerlovgivning?
  - Ikke gitt at de ansatte i andre organ kjenner den enkelte registerlovs taushetspliktregler....

§ 36 nr 4 – Deling av opplysninger

- § 36 – Deling av opplysninger
  - Nr 4 vilkår for å kunne dele at delingen er «nødvendig» og «ikke utgjør et uforholdsmessig inngrep»
  - Generelt prinsipp som både kan gi bedre grunnlag for skjønn enn før OG kanskje kunne forhindre at en del sensitivt materiale havner i et organs arkiv i første omgang.
  - NOUen, s 597:
    - «Når det gjelder deling av personopplysninger til behandlingsformål som er uforenlige med det opprinnelige behandlingsformålet skal både nødvendighetskravet og kravet om at deling ikke må utgjøre et uforholdsmessig inngrep, tolkes i lys av personvernforordningen artikkel 6 nr 4.»
- Overføring til arkivinstitusjoner
  - Avleveringsplikt er fastsatt i arkivloven.
- Skal avlevering anses som «deling» slik at vilkårene i forvaltningsloven for deling må være oppfylt for å overføre opplysningene til arkivinstitusjoner?
  - I så fall strengere enn personvernforordningen – jf at behandling til arkivformål ikke anses som uforenlige etter GDPR.
  - GDPR artikkel 6 nr 3 har krav om regulering nasjonal rett for behandling til arkivformål i allmennhetens interesse.
    - Sikrer adgang til å overføre opplysninger (arkiv) til egne organer som bevarer for ettertiden (eks Arkivverket).